Bijlage 2
Ondernomen processtappen en toelichting op de vragen in de motie.

De raad heeft in 2021 een motie aangenomen waarin het college wordt opgeroepen te komen met een procesvoorstel voor een Gelijkheidsmonument. In 2022 en 2023 hebben er gesprekken plaatsgevonden met initiatiefnemers en een klankbordgroep bestaande uit maatschappelijke organisaties. De daaropvolgende ambtelijke uitwerking is aangehouden. Tevens is er bestuurlijk voor gekozen een pas op de plaats te maken.
De opdracht is concreter gemaakt door het toe te spitsen op de verbeelding van artikel 1 van de Grondwet.
Met input van de (eerder betrokken) klankbordgroep en die van de Kunstkring Wijchen formuleerde de gemeente de kunstopdracht en de criteria.

Ondernomen processtappen

Beschrijving eerste fase
We hadden advies gevraagd bij Cultuur Oost en bij de gemeente Nijmegen. Op grond daarvan kwamen we in eerste instantie tot een (andere) projectstructuur met een klankbordgroep, kunstcommissie, verbinder en projectleider.
De Kunstkring Wijchen was niet vooraf op de hoogte van de inhoud van de motie om met hen te komen tot een procesvoorstel. De organisatie nam deel aan de startsessie in februari 2022, daarna gaf zij aan vanwege de complexiteit van de opgave verder niet inhoudelijk betrokken te kunnen zijn.
In deze eerste fase is er breed contact georganiseerd. Met onder meer vertegenwoordigers van het 4 mei Comité, Amnesty International, COC, Kunstkring Wijchen, antidiscriminatievoorziening Vizier. Ook breed vanuit de gemeente, de raad en ambtelijk. Al deze partijen hebben belangrijke bijdragen geleverd aan het formuleren van de criteria en de kunstopdracht**.**

Beschrijving tweede fase
Eind 2023 is de ambtelijke uitwerking aangehouden. Er is voor gekozen een pas op de plaats te maken. Ook is hierover in een informeel overleg met raads- en commissieleden van de zeven fracties uit de raad van gedachten gewisseld. Uiteindelijk is het initiatief geherformuleerd. De eerder geleverde input van de toenmalige klankbordgroep en gevraagde adviezen van de Kunstkring Wijchen zijn daarbij ook verwerkt.
Het college komt tot een meer afgebakende en daardoor meer duidelijke kunstopdracht. Adviezen hierover zijn ingewonnen bij onze interne subsidie- en inkoopadviseurs. Door de herziene formulering van de opdracht is de Kunstkring Wijchen nu ook in de gelegenheid om een actieve rol op te pakken.
De focus ligt op een verbeelding van artikel 1 van de Grondwet. In nauwe samenwerking met de Kunstkring Wijchen is ook gekozen voor een minder complexe organisatiestructuur.

Toelichting op de vragen in de motie

Mogelijkheden van cofinanciering
De subsidieadviseurs van de WDW beoordeelden dat Regeling Kunstopdracht van het Mondriaanfonds het meest van toepassing is. Een eerdere projectopzet is in 2023 ter beoordeling het Mondriaanfonds aangeboden om de subsidiekansen te beoordelen. Het Mondriaanfonds kon niet aangeven hoe groot de kans is dat de aanvraag voor de subsidies in de voorbereidings- en uitvoeringsfase gehonoreerd zouden worden. Het fonds gaf aan waardering te hebben voor de zorgvuldigheid van het ingediende procesvoorstel.
Het leverde ons voortschrijdend inzicht op over de hoge eisen die gesteld worden aan professionaliteit en aan inhoudelijke en procesmatige verantwoording. De extra waarborgen in de projectstructuur zouden kostenverhogend en vertragend werken en bovendien een belemmering vormen voor de keuzevrijheid van de Kunstkring en de kunstcommissie. We zien daarom af van aanvullende externe cofinanciering. Wel gaan wij uit van de vergoedingsrichtlijnen die gelden voor opdrachten in de kunstwereld.

Kosten
We begroten de totale incidentele kosten op € 82.000.
- voor 2024 is € 14.500 begroot voor vergoedingen uitgewerkte ontwerpen, voor de Kunstkring en de selectiecommissie
- voor 2025 is € 37.500 begroot voor materiaalkosten kunstwerk, legeskosten omgevingsvergunning.
- voor 2026 is € 30.000 begroot voor het honorarium kunstenaar en additionele kosten.

Daarnaast bedragen de kosten voor het kunstonderhoud in de openbare ruimte per 2027 structureel € 250 per jaar.
We namen deze financiële vertaling van het nieuwe beleid mee in de opgave voor de Perspectiefnota 2024.

Mogelijkheid om een betekenis te krijgen als monument in de regio/provincie.
Het gaat om de verbeelding van artikel 1 van de Grondwet. Iedereen in onze samenleving dient respectvol en gelijkwaardig behandeld te worden ongeacht gender, afkomst, fysieke gesteldheid, geestelijke gesteldheid, geslacht, levensbeschouwing/ godsdienst, leeftijd. Zo een uitingsvorm kan mogelijk uitgroeien tot een monument, een plek voor (h)erkenning, verwondering, stille tochten of vieringen. Het gaat over iedereen en het is voor iedereen. Dit is een kracht, maar het maakt ook dat het een meer algemeen karakter heeft. Of het een regionale of provinciale betekenis zal krijgen is niet te sturen en zal zich op eigen wijze ontwikkelen. De betekenis zit in de positieve kernwaarde van artikel 1 Grondwet dat een kunstzinnige uiting in onze publieke openbare ruimte verdient. We staan immers voor een inclusieve samenleving. Publiektoegankelijke kunst levert ook een positieve bijdrage aan de beleving van de openbare ruimte en verhoging van de sociale sfeer.
Een dergelijk kunstwerk komt het best tot zijn recht op een centrale plek in onze gemeente. Een die goed bereikbaar is en waar het werk goed zichtbaar is. We denken daarbij aan een locatie rondom het Wijchens centrum.